

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția "Telegraful Român", strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmonde și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, 7 Decembrie.

Atențunea Europei este îndreptată spre țările depărtate, în care sălbăticia încă nă lasat loc culturii, și prin aceasta fericirei popoarelor, în felul, după cum noi europeni ne încipuim și explicăm fericirea. Discusiunea generală în Europa este îndreptată spre lumea cea necunoscută, spre Africa, unde încă și acum se face negoț cu oamenii, spre rușinea veacului, în care trăim, și a culturii, care nu a putut afla mijloace eficace pentru împedecarea acestui păcat strigătoriu la ceriu.

Să pornească acumă o nouă mișcare pentru oprirea negoțului cu oamenii, și spre acest scop a dat mâna puternica Germania cu Anglia, cu Franța, cu Papa dela Roma, care prin preoții sei lucră de mult în aceasta direcție.

Este deci în mare mișcare o considerabilă parte a puterilor din Europa spre a păsi la lucru în interesul umanității cu deviza: Să stirpim sclavia, să împedescem negoțul cu sclavii, să lătim prin Africa binefăcătoarele raze ale luminei, ale civilizației.

Și noue europenilor ni se încăldescă inima la vederea acestui curent umanitar, care întesce la stîrpirea unui rău, și cel puțin în țările depărtate vrea să lucre pentru fericirea oamenilor.

Ne pare bine, vădând asemenea direcție pentru selbaticii din Africa, căci aici în Europa, în centrul luminei, de mult nu mai vedem o asemenea lucrare.

Curentul de aici în Europa este inventarea de noue arme, și perfecționarea lor, înmulțirea armatei și împovărarea cetățenilor cu noue sarcini.

In cele interne pretutindenea vedem o luptă crâncenă, luptă pe viață și moarte. În state curățate naționale luptă este de partidă, și se poartă cu atâtă amărăciune, încât te cuprind fiori, vădând, cum se omoară om pre om și trupesc și sufletește.

In state poliglote se urmăresc o luptă și mai crâncenă, o luptă de rassă pronunțată, care se vede a-si fi luat de deviză: „bellum omnium contra omnes.”

Și pecând în Europa vedem o asemenea sfâșiere, care cu nimică nu justifică gradul de cultură european, și în care nu se observă nici o umbră de iubire, mai puțin de egalitate, ca să tăiem de libertate și frățietate, pe atunci departe, departe în țările sălbaticilor se ivesce o lume nouă, pe aici de mult ne mai observată, europeni se unesc spre a face o operă măreță, spre a opri sclavia, facerea de negoț cu suflete omenesci.

În adevărată priveliste e impunătoare. Noi europeni, cari aici fără milă ne sfâșiem, noi europe-

nii, cari aici acasă desconsiderăm iubirea evangeliă, noi europeni, cari inventăm la arme, votăm sume cu milioane, luăm obligații militare până la stată, când ni se gârbovesc spinarea, noi, cari nu ne mai putem scutura de îngrijirea, că numai o încărcare generală ne poate măntui: noi căutăm să punem în practică principiul evangelic în țările îndepărtate, în Africa vom să exercităm opurile umanității.

Frumoasă priveliste. Si dacă selbaticii ne-ar cunoaște în toate bucătelele inimii noastre, dacă ar vedea luptele de rassă, luptele de partidă, și în fine sfâșierile dintre noi, sfâșierii, de cari nu ne putem da seamă, sfâșierii, pe cari nu le putem pune sub un frontispiciu general, africanii cei selbatici să arătăcură, că ei în sălbăticia lor nu sunt mai prejos ca noi, și ar da mulțamită lui Dumnezeu, că ne-a îndreptat privirile spre o lucrare de umanitate.

Spre Africa deci cu privirile, ca inima noastră să se poată desfășa la lucrări în interesul omeniei.

Revista politică.

După multe desbateri asupra proiectului regalelor și de spirituoase, casa magnaților a primit acest proiect.

Deși atmosfera politică de un timp încăzăpare a nu mai fi așa de amenințătoare, lucrările, așa după cum se desvoală, nu promit un viitoru pa cinic.

Maj. Sa monarhul nostru a avut o lungă conferință cu arhiducele Albrecht. Si pecând foile vienene aduc aceasta scire, se văză totdeauna că conform unei decisiuni preainalte, luate încă în vara a. c. se va sporă dela 1 Ianuarie a. v. efectivul de pace al armatei și se vor face nove formațiuni la regimentul de căi terate și telegrafice.

În cercurile conducătoare ale monarhiei noastre a făcut o penibilă impresiune un comunicat din Petersburg al „Coresp. Pol.”, care vorbind despre o alianță, între monarhia noastră și Rusia, dîce, că alianța ar fi cu totul tot nefirească; deoare ce ambele state au interesele lor în peninsula balcanică, ear aceste interese, nici de cum nu se pot căstiga pe căle pacnică. În timpul mai nou, dîce cestionata foaie, — a apărut eărăsi ideea de a se mijloci o apropiere între Austro-Ungaria și Rusia; ea a fost însă întâmpinată cu mare răceală în cercurile conducătoare din Rusia. Ce-i drept, Rusia poate renunța pe un timp nehotărât la planurile sale, și poate chiar privi multă vreme cu nemulțamire la actualele stări

de lucruri ilegale din peninsula balcanică, dar ca să renunțe în mod irevocabil la influența sa și mai ales în favorul altor puteri asupra țărilor, pe cari ea le-a eliberat, aceea nici când nu se va întâmpla. Austro-Ungaria pe de altă parte încă nu poate renunța la silințele, ce-si le-a dat a-si mărî cercul influențăii, căci ar atenta la cele mai vitale interese și chiar la existența sa. Nu se afă deci nici o basă practică, cu care s-ar putea sprină o mijlocire de apropiere. Aceasta e și motivul de politicii rusești afirmă, că alianța triplă va avea o durată mai lungă; deoare ce chiar neințelegeri să se se ivească între statele aliate, ar trece la ordinea dilei peste ele, în momentul, când bunăoară Francia ori Rusia ar amenința interesele lor.

Germanii vor a abdice cu totul dela ideea coloniilor. Foile berlineze aduc scirea, că chiar principalele de Bismarck e tare măchuit din cauza, că în urma imboldului națiunii politica colonială a Germaniei a mers mai departe, decum a dorit în suși. O retragere abia se mai poate închipui acum, căci aceasta ar însemna atâtă, că a perde o luptă la Rin. Intrenirea imperiului în Africa estică pretinde mari jertfe în bani și oameni. Foile liberale dîc, că majoritatea parlamentului și în casul retragerii și al intervenirei a încercat o grea responsabilitate. Descurăgiarea principelui se atribue înfrângerei, ce o au suferit trupele germane la Bagamoya, un punct de mare însemnatate strategică, și care a fost luat din mâinile germanilor de către șeful insurgenților, Busiri, a cărui influență căștigă tot mai mult teren la indigeni.

In ședința senatului dela 3 Decembrie principalele Gr. Sturza, desvoltându și interpelarea privitoare la politica internă a României, a combătut politica d lui Ioan Brătean, care a fost o politică de duplicitate și în urmă o politică ostilă Rusiei. Oratorul afirmă, că chiar retragerea armatei române peste Olt, în timpul răsboiului, nu s-a făcut spre alt scop decât a amenința pe Rusia. Aceasta politică a avut de urmare, că România a fost aruncată în brațele Germaniei și Austriei, de unde a provenit perderea Basarabiei și a Dunării. Altă pagubă s-a adus țărui de către Austro-Ungaria, închidându-și granițele, cu toate că convenționea era altfel încheiată. Interpelatorul propune apoi următoarea ordine de dîi: Senatul incredintă, că guvernul va pădi față cu toate țările o neutralitate sinceră, trece la ordinea dilei. Ministrul Carp respundând, a afirmat, că sub guvernul trecut sunt epoci, pe cari dînsul le aproba și epoci, pe cari nu le aproba. Azi însă, când țara se bucură de pace, ea nu are nevoie să facă conchiste în afară, ci lucrându și pămîntul, cel are

und Siebenbürgen, die jedoch den Vorsitzer und die zwei mit ihm zusammen haltenden Bischöfe von Karlstadt und Pakratz von ihren Ansichten nicht zu entfernen vermochten.

38. Am selbem Tage Nachmittags um 5 Uhr wurde die Verlesung des gedachten Elaborats fortgesetzt. Der Bukowinaer Bischof war nicht zugegen. Der Dalmatiner und Siebenbürger machten mehrere Bemerkungen, die, obwohl sie trifftig waren, und die Fehler des Elaborats aufdeckten, nur wenig beherzigt wurden. Zu (den) vielen Worten gaben Anlass die Einwendungen des Siebenbürger Bischofes: 1. gegen jene Stellen des Elaborats, worin die Worte Sinod, Senat und Collegium als synonym angeführt werden; 2. gegen die im Elaborat der Sinode zugestandene Irrthumslosigkeit etc. Der Präses und seine 2 Anhänger liessen sich von ihren Ansichten nicht abbringen, wievohl die Bischöfe von Dalmatien und Siebenbürgen nachwiesen, dass diese und ähnliche im Elaborat vorkommenden Ansichten der Kirche und ihrer Lage wiedewärtig seien, ja der letztere sogar erklärte, er möchte diese Worte beinahe mit Anathem belegen. Als die neunte Abendstunde sich näherte, wurde die Sitzung aufgehoben, und die Berathung auf den folgenden Tag verschoben.

39. Am 8-ten Mai wurde abermals eine Sitzung abgehalten, bei der der Bukowinaer nicht zugegen war. Die Verlesung des erwähnten Elabora-

FOITĂ.

Documente pentru limbă și istorie.

Tagebuch

über die bischöflichen Berathungen in Wien.

(Urmare).

37. Sitzung am 7-ten Mai bei der alle Bischöfe zugegen waren. Der Vorsitzer beantragte abermals die Annahme des Hakman-Rajchich'schen Elaborates. Der Bukowinaer erklärte gleich, dass er von seinem Operate nicht abweichen werde. Der Vorsitzer entgegnete ihm, dass er bei seinem Elaborate verbleiben könne, dass aber ungeachtet dessen das andere vorgelesen wird. Als nun die Verlesung begann, fragte der Siebenbürger, ob dies das frühere Elaborat wäre, da er sich im Bejahungsfalle auf seine früheren darüber ausgesprochenen Ansichten berufen müsse. Der Vorsitzer erwiederte: dass dieses Elaborat etwas ganz neues sei. Als nun der Präses das Lesen begann, bat der Siebenbürger den Präses, dass die Verlesung ihm anvertraut werden möchte, was auch geschah. Im Verlaufe des Lesens überzeugte sich der Siebenbürger, dass das Elaborat das frühere sei, doch hieß

er es für ratsam, dieses mit Stillschweigen zu übergehen, obwohl dazu grosse Resignation erforderlich war, besonders, als es sich heraustellte, dass die künftige Benennung der Kirche im Elaborate so angegeben wird, wie sie in einem unlängst erschienenen Anonymen-Büchlein vorkommt. Als man aber zu den Ausdrücken „Episcopal- und Sinodal-Verfassung“ gelangte, hieß der Siebenbürger inne und machte die Bischöfe auf diese technischen Ausdrücke aufmerksam mit dem Bemerken, dass dieselben weder den Kirchen bekannt seien, noch bei den älteren und neuern Schriftstellern vorkämen, und dass der Sinn dieser Worte, so wie er gewöhnlich angenommen wird, mit den orientalischen Kirchenlehren unvereinbar sei, daher beantragte er, bei der Wahl der Ausdrücke vorsichtig zu sein, und keinen solchen zu gebrauchen, der Zweifel oder Aberglaube verursachen könnte. Dieser Ansicht stimmte auch der Dalmatiner Bischof bei, jedoch vergebens, denn die übrigen Bischöfe schworen ihm die Worte des Vorsitzers, der behauptet, dass die orientalische Kirche eine Episcopal-Verfassung habe, die ein und dasselbe mit der Sinodal-Verfassung wäre. Der Siebenbürger nicht einverstanden mit dieser Begriffsverwirrung, ersuchte den Patriarchen, seine Ansicht zu ändern, da sie nicht statthaft wäre. Hierauf wurde die Verlesung noch bis 2 Uhr fortgesetzt unter fortwährenden trifftigen Bemerkungen der Bischöfe von Bukowina, Dalmatien

din abundanță să lase la o parte combinațiunile extra-fantastice. Acum e timpul să ne ocupăm de trebuințele ţărei. Nu e bine să primejdium viitorul prin combinațiuni. Când se va ivi vre un conflict, senatul se va pronunța Mărturisesc de altfel, că România întreține cele mai bune relații cu toate puterile, cu Rusia ca și cu celelalte.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Pianul superior, în 30 Novembre, 1888.
Mult stimate domnule redactor! Binevoiți a da loc în prețuitul diar ce-l redigeați unor momente mai importante, ce le-am putut observa în Dumineca de 20 Novembre (2 Decembrie) 1888 în comuna Pianul superior.

Era pe la 7 oare dimineață, când sunetul clopotelor din loc ne prevăzdea un ce rar, eu eşind pe stradă, ca să afiu cauza aceasta, întreb pe unul, întreb pe altul; dar nici un rezultat. Văd credincioșii comunei noastre îmbrăcați în hainele cele mai sărbătorescă îndreptându și mersul lor către biserică din sus, cea mare! — Mi îndrept și eu mersul întracolo, curios, că o să văd un ce interesant, — și intru adevăr nu m'am înselat în curiositatea mea, căci întrând în cintirim, ce să văd?

Înaintea ușilor bisericii erau postați în două șiruri bine organizate 24 feciori din comuna noastră, fosti bravi ostași din regimentul Nr. 64, cu puscile încărcate, înaintea lor un conducător Pavel Opris fost sub sergent, — trei pași înapoi un hornist tot din sus-numitul regiment.

Era un ce comic a-i privi, — unul cu o pușcă de un stângin, altul de un cot, de pe timpurile curușilor. Curiositatea mea trecuse toate marginile; me gândeam!! —

Privind puțin la junii ostași, intru în biserică, străbat prin mulțimea poporului aproape de săntul altariu, văd pe preoții Simion Ghib și Vasile Oana îmbrăcați în ornamentele cele sărbătorescă, săvârșind săntul servită, și împreunând îngheuncheri, rugăciuni și cereri pentru mult iubilul nostru monarch, Francisc Iosif I, tron și dinastie. Se cetește sănta evanghelie, și eată, ca un trăsnet dău junii nostri ostași salva pentru gloriosul nostru împărat și rege. Trebuia să admir destieritatea, ce bravi ostași a dovedit-o la darea salvei cu atâtea soiuri de arme. Tot asemenea salvă cu același tact să a repetat și la eșarea cu săntele daruri.

După finitul servitului acceptam cu toții, Doamne ce o să fie? acceptam să ne descrie cine-va însemnatatea acestei serbări, — când deodată văd pe părintele Simion Ghib păsind înaintea săntului altariu și prin o vorbire însuflețitoare arată destul de lămurit credincioșilor de față însemnatatea dilei, spu-nându-le, că astăzi serbăm ziua iubileului de 40 ani de când gloriosul nostru monarch Francisc Iosif I, s'a suiat pe tron, și a luat sub ocârmuirea și scutul seu destinele popoarelor din monarchia noastră, și că sub blândelete dile ale domniei mult iubitului nostru monarch toate popoarele de sub gloriosul seu sceptru, înaintând în toate ramurile civilizației, au respirat aerul cel dulce al păcii; dar în special noi români, prin grăția împăratului și a regelui nostru suntem egal îndreptăti cu alte popoare din patrie, prin grăția Majestății Sale a împăratului și regelui nostru biserică noastră a fost ridicată și pusă la demnitatea, carea o a fost perdut prin vîtreitatea timpurilor din veacurile trecute, prin gra-

ția împăratului și a regelui nostru am căstigat legea bisericească numită „Statutul organic”.

În sfârșit sfătuiesc și îndeamnă pe credincioșii ca totdeuna să fie cu o viuă recunoșință, supunere alipire și ascultare către monarch, tron și patrie.

In urma căror părintele Simion Ghib cu toți cei de față din inimă a esclamat: *Trăească Maiestatea Sa împăratul, și regele nostru Francisc Iosif I.*

După-care s'a dat a treia salvă, intonându-se ca și la celealalte salve de către hornist un general mars, urmând de către elevi scoalei sub conducea învățătorului Vasile Dura înmul poporul „Domne ține și protege” și fiecarele să depărtat din biserică cu dorul inflăcărat, ca mult milostivul Dumnezeu să țină la mulți mulți și mulți ani pe Augustul nostru suveran spre binele și fericirea tuturor popoarelor de sub gloriosul seu sceptru.

Cu acestea suveniri m'am depărtat din biserică. Am înțeles, că tot în aceea di părintele Simion Ghib a intrunit la sine pe capelanul Vasile Oana, primarul și pe alți fruntași din comuna noastră precum și pe junii soldați, și că din partea unora să a împărtit celor de față căte un pahar de vin. S'a toastat pentru Maiestatea Sa. S'a toastat pentru conducătorii acestui iubileu. S'a toastat pentru bravii soldați, cari mult au atribuit la onoarea acestei dile.

Un să trăească a răsunat din toate părțile.

Nicolau Vulcan,
membru al comitetului parochial.

Familia și scoala în educație.

Pentru ce, și încă familia, eară nu scoala, este centrul de gravitație al educației? Pentru ce familia are să remâne ca atare? Ce poate face scoala, ca să poată suplini educație defectuoasă, sau cu totul greșită din familie?

Disertație, finită în ședință publică a reuniei din Zarand la 17 August 1888, în Băța.

În secul nostru, când se pune atâtă pond pe educație, când despre educație se discută în toate păturile societății noastre, începând dela coliba săteanului până în salon, credeam, că va fi bine, ca și în reunione noastră învățătorescă să ne ocupăm puțin de educație, și încă cu atât mai vîrstos, că cătă învățătorii sunt educătorii de profesie, sunt columnele, pe cari se ridică educație poporului nostru românesc.

Pusă tesa educației în general, ea ar fi devenit prea vastă, pentru a putea fi tractată în câteva oare. De aceea am restrîns tema, și am specializat-o, arătând cu ce anume ne vom ocupa. Am aflat de lipsă a atrage atenția publicului de față — pe căteva momente — asupra rolului celare familie în educație, și asupra avantajelor ei față de scoala. De altă parte me voiu nisui și arăta, ce poate face și scoala în educație spre a putea veni în ajutorul familiei.

Eu sum de firma convingere că, până când familia română și va educa ea pruncii, după modul ei de viață, până atunci nici un pericol nu poate veni asupra-ne, carele să ne amenințe viața noastră națională; de altă parte am voit să dau impuls frajilor colegi, arătând, ce misiune are scoala ca factor educativ.

Bine combinată educație de familie cu cea din scoala, se poate pune o basă solidă desvoltării poporului nostru în toate privințele.

Onorat public!

Un filosof renunță să spune: „dați-mi scoala, și voi reforma lumea.” O expresiune cutesată și aceasta, carea să pură în gură de către oamenii competenți în ale educației precum și de către alții necompetenți, de către amicii scoalei — însufleții — precum și de către fariseii scoalei, și chiar de către contrarii ei. Nu se poate admite fără rezerve — es-

Kirchen-Kanone sehr konfundirte, z. B. bei der Stelle wo statt des früheren Appelatoriums ein „Kirchenrath“ in Antrag gebracht wird. Hier wurde nähmlich bemerkt, dass die Kircheninstitutionen nur von dem Metropolitanorum Erwähnung thun, wären der Ausdruck „Kirchenrath“ neu und ungebräuchlich in der Kirche ist. Die Antragsteller verblieben jedoch bei ihren Ideen, vielleicht, weil auch ein „Reichsrath“ ins Leben gerufen worden ist. Es hätten wohl auch andere Einwendungen und zwar, aus den politischen, stilistischen und logischen Gesichtspunkte gemacht werden können, doch hielt man sich zurück, um nicht vielleicht Anlass zu dem Glauben zu geben, als mache man die Bemerkungen bloß um die Berathung in die Länge zu ziehen. Als man nun zu der Stelle gelangte, wo es heißt, dass die Konsistorialbeisitzer von der Diözesan-Geistlichkeit alljährlich gewählt werden sollen, lenkte der Siebenbürger die Aufmerksamkeit auf diesen Gegenstand, und wies in Gemeinschaft mit dem Dalmatiner Bischofe nach, wie eine derartige Einrichtung antikanonisch sei, und nur dazu dienen könne, um die Gesinnungen der Ansteller bei der hohen Regierung in Verdacht zu bringen. Es wurde daher diese Stelle dahin modifiziert, dass der Diözesanrath selbst seine Mitglieder wählen soll auf Vorschlag des Diözesan-Bischofs. Um 2 Uhr Nachmittags wurde die Sitzung bis 5 Uhr Abends ausgesetzt.

(Va urma.)

presiunea memorată, căci în faptă nu este așa. Dacă expresiunea „dați-mi scoala, și vom reforma lumea“ ar denota numai rolul cel de scoala în instrucție, sau dacă s-ar arăta numai meritul ce în anumite casuri îl are scoala și în educație, atunci tot ar mai trece, ne-am înviș și am lăsat de corectă dicerea. Când însă scoalei vrea să se dea rolul principal și în educație față de familie, atunci lucrul ia altă față.

Pentru că, când totul și educație și instrucție ar atârnă dela scoală, când scoala ar fi în stare a schimba lumea — oamenii din răi în buni — numai prin influență ei — bună oară cum faci din un pom păduret prin altuire pom nobil — atunci viața familiară ar fi superfluită. În realitate însă, ce se întâmplă?

O mare parte a omenimii trece prin scoală — și chiar aceasta parte este cu o mulțime de defecte în ce privesc educație. Lumea în ce privesc partea morală și religioasă a vieții este departe de ideal, ba chiar e mai coruptă cu timpul ce trece. Aceasta stare ar trebui să se ascrije atunci scoalei, dacă ea este reformătoarea lumii. Aceasta însă nu o pot admite amicii scoalei. Și întrădevăr, cine s-ar și încumeta să ascrije scoalei numai toate defectele omenimii precum și decadenta morală. Chiar de aceea nu numai scoala singură este a se privi ca reformătoarea lumii; ci trebuie să dăm și familiei ceea-ce i se cuvine, și ce nu i se poate contesta.

În cele următoare vom examina deci influența educativă a familiei în comparație cu influența scoalei, arătând, că familia e central educației, și ea are să remâne.

Familiiile însă sunt foarte deosebite, astfel și rolul lor în educație e foarte variu. Noi de punct de mâncare al cercetărilor noastre vom lua o familie creștină, morală religioasă și carea posede cevași noțiuni despre educație. — Influența unei atare familiilor asupra educației noastre o cercetăm noi.

Influența educației asupra pruncului se începe îndată după naștere lui. Pentru primădată pruncul nu este în stare să-și manifeste acțiunea sufletului seu. Facultățile lui dormitează.

Viața lui e un vis. Pe început însă corpul se desvoală și cu el și spiritul. — Tot ce influență asupra corpului, influență și asupra spiritului pruncului. De aceea educație fizică are o deosebire importantă, și dela ea atârnă mult modul, cum se desvoală, și cum se manifestă mai târziu spiritul, față de lumea esternă. Prima educație, și cea mai delicată aparține familiei numai, în sinul căreia se nasce pruncul. Familia în mod natural este avisată a îndeplini educație fizică.

Este o nenorocire, când lucrul se întâmplă altminteră când prima educație nu se îndeplinește în familie.

De aceea cu drept cuvânt se dice că: „familia este primul și cel mai natural institut de educație.“

Dar familia nu numai că poartă grije de educație fizică a pruncului, ci ea prestează mai mult. În familie, pruncul deșteptându-se din viață sa, ce samănă unui vis, dă de o lume, carea-l impresionează în deosebite moduri.

Spiritul pruncului susține pe început impresiunile, ce vin dela aceasta lume, începe să face și el observările și reprezentările lui despre aceasta lume cel încunjură. În acest mod și căștigă pruncul un bogat material de intuiții, care devin proprietatea dânsului. Asupra pruncului impresionează toți membrii familiei, persoanele cu cari vine în atingere, apoi lucrurile ce-l incurgă, și deosebitele lucrări ale persoanelor și a altor ființe. Impresiunile — și ideile ce îl deosebesc — constituie viața spirituală a elevului.

Mai departe pruncul poate observa la cei ce-l încunjură deosebite simțiminte, d. e. simțimentul iubirii, al îndesulirei, al bunăvoiții etc. carea de altă parte simțiminte de ură, de neîndesulire, de răutate, de compătimire sau necompătimire, deosebite fapte bune și eventual fapte rele. Prin toate aceste se pune basă desvoltării morale a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață morală-religioasă. Pruncul e martor al acestei vieți, carea și-o însușește și el. De mic pruncul imitează pe părinții săi, pe mamă-sa și pe tatăl seu. Modul de viață al familiei devine un prototip pentru princi, și de acest prototip se leagă princi cu toată puterea. De aci provine, că familia — în ce privesc desvoltarea morală-religioasă a pruncului. Cu deosebire simțimintele morali și religioase se ascruie familiei. În fiecare familie se manifestă o anumită viață moral

Varietăți.

* (Distanță.) Maj. Sa regele Suediei a distins pe monarchul nostru, numindu-l general în armata svediană.

* (Cas de moarte.) Prima jertfă a nemiloasei morți în scoala de fetițe a Asociației transilvane s'a petrecut eri la mormânt. Un public numeros a asistat la această tristă sărbătoare a institutului.

Prohodul s'a celebrat prin dñul protosincel și asesor consil. Nicanor Frateșiu, asistat de dñul ases. cons. Zacharie Boiu, parochul Petru Simion și de diaconul Ioan Popovici, profesor la scoala de fetițe.

Răspunsurile funebrale le au executat elevii din seminarii archidiocesane.

In curtea institutului, după terminarea prohodului, a rostit dñl ases. cons. Zacharie Boiu o cuvântare pătrunzătoare, care a stors lacrimi de conolență nu numai dela elevile institutului, ci și dela numerosul public, care nu s'a putut stăpâni în fața durerei părintelui răposatei; care sdrobit de această a doua perdere, cu frică își imbrățișa copilașii, cari l'inconjura.

La mormânt a luat rămas bun dela răposata profesorul dela scoala Asociației Dl Dr. Petru Span prin cuvinte alese și bine accentuate.

Dela familie ni s'a trimis următorul anunciu:

Sofia David,

elevă a scoalei civile de fete din Sibiu, susținute de „Asociația transilvană pentru literatura română și cultura poporului român,”

în etate de 13 ani, după un morb scurt intern și a dat blândul suflăt în mâinile Creatorului, astăzi la 7 $\frac{1}{2}$ ore dimineață.

Rămășițele pământesci ale scumpei defuncte se vor transporta Mercuri în 19 Decembrie st. n la 2 oare p. m. din edificiul Asociației, strada Morii Nr. 8, în cimitirul din suburbii Iosefin spre odihnă eternă.

Cuprinși de cea mai adâncă durere, aducem această tristă și dureroasă scire la cunoșința tuturor consângenilor, amicilor și cunoșcuților.

Sibiu, în 17 Decembrie st. n. 1888.

Candin David ca părinte. Maria, Sabina, Lucreția, Eugenia, ca surori. Ioan, Candin, Dănișan ca frați.

* (Cas de moarte.) În 17 l. c. a incetat din viață locotenentul din al 3-lea reg. de husari, Sever Babes, fiul dlui Vicențiu Babeș.

* Vice comitele cott. Sibiu, dl Gustav Thalmann, conchiamă adunarea generală extraordinară a cottului pe 20 Decembrie a. c. la 9 oare a. m. în sala cea mare de ședință.

* (Alegere de deputat.) În cercul electoral al Cisnădiei, în locul fostului deputat Steinacker, s'a ales, după desvoltarea programului, Eug bar. de Salmen, candidat al partidului național săsesc.

* (Serbarea aniversării fericitului metropolit Andrei baron de Șaguna.) Din Orăștie ni se scrie: În ziua de sf. Andrei dl director al scoalei capitale din Orăștie, G. Joandrea, pe baza unui concurs al conferinții invățătorescă a intrunit pe elevii acestor scoale capitale și le-a expus în mod întăregibil, că această zi este dedicată memoriei marelui arhiepiscop Andrei baron de Șaguna. Cu cântarea „Românie mult cercată” și cu deosebire după repetarea strofei din urmă sărbătoarea scolastică s'a sfârșit, — amănându-se adevărata festivitate pe Dumineca următoare.

Duminică în 4 Decembrie v. sărbătoarea de amintire a marelui archiep. s'a ținut cu cuvenita pietate în biserică noastră gr. or. din Orăștie. Printre publicul cel mare, care a luat parte la aceasta festivitate, am văzut dintre inteligență pe dl Dr. I. Mihai presidentul comitetului parochial etc.

Inmediat după serviciul divin dl invățătoriu dirigent G. Joandrea a ținut un cuvânt comemorativ acomodat, prin care s'a arătat numerosul public evlavios, cine a fost marele arhiepiscop Andrei baron de Șaguna, cari au fost faptele, meritele și serviciile lui pentru biserică noastră gr. or. și arătat în ce stare s'a aflat biserică noastră la venirea lui în Transilvania și în ce stare relativ favoritoare o a lăsat după moartea sa. Cuvintele de reamintire, rostite cu vîrfa și simț, au aflat un viu echou de condolență în inimile evlaviosilor credincioși, dintre cari o considerabilă parte au cunoscut pe marele bărbat al românilor și bisericei în persoană. După cuvântare dl invățător G. Joandrea a dispus să se cante imnul „Românie mult cercată,” care s'a și executat astfel, încât publicul a fost ușcat până la lacrimi. Strofele din urmă repetându-se, au aflat un echou profund în inimile publicului.

Sărbătoarea a fost pe deplin corespundătoare cu valoarea marelui bărbat, a cărui amintire s'a sărbătat, și lacramile publicului, care au însoțit cuvântul comemorativ al dlui invățător dirigent G. Joandrea, și cântarea imnului amintit, au fost o învenerită probă despre adâncă condolență, cu care poporul nostru și reamintesc moartea și perderea neuitatului și marelui bărbat, care atât s'a ostentat pentru fericirea și prosperitatea poporului român. În veci pomenirea marelui arhiep.

X.
* Ministrul unguresc de agricultură, comerț și industrie a emis un circular, conform căruia cu finea anului acestuia se vor desființa instituțile de carantină și secțiunile lor dela granită; asemenea a ordonat să se desființeze și comisiunea dela stațiunile de intrare dinspre Serbia, ear în locul acestora a ordonat să se înființeze dela 1 Ianuarie 1889 stațiuni de intrare la Tulgheș, Ghimeș, Poiana sărată, Șanțul vechi, Brașov, Timișul de sus, Bran, Turnul-roșu, Vulcan, Piatra-albă, Orșova, Bellobreska, Baziaș și Panciova.

* (Mort de frica executorului.) „Kolozsvár” scrie: Un executor, însoțit de doi prețuitori și de adjuncțul unui avocat se prezintă la casa unui bătrân cu scopul, ca să fie executate pe ginerul acestuia. Ginerul cere amânare: Dacă me lasă să resufu — dise el — voi plăti ușor în rate. Adjuncțul avocatului respinge rugarea cu cuvinte violente și amenințătoare, strigând: Te voi executa acum de te ai ascunde chiar și în pămînt. Nefericitul debitor strigă atunci pîntru de măhnire: Dacă așa stă treaba, me voi impușca și atunci să îsprăvît cu datoria. Cei din casă își aruncă atunci privirea asupra scaunului, pe care ședea bătrânul socru, ascultând însă nefericitul bătrân se restoarnă de pe scaun și cădă, murind imediat de spaimă. Executorul își închise ochii, adjuncțul de avocat își luă pălăria și fugi pe ușă afară, prețuitorii o luară și ei la sănătoasa, ear ginerile alergă după medic. Medicul însă nu putu ajuta nimic, căci bătrânul era mort. Unde și cu cine s'a întâmplat aceasta nu scim, căci lui „Kolozsvár” îi este rușine să spună și numele locului și ale persoanelor. Ajunge a scîi, că scena s'a petrecut în Ungaria.

* (Boboteaza.) „România” scrie: Anul acesta, primăria, în înțelegere cu ministerul cultelor, a regulat ca sfîntuirea apelor să nu se mai facă în strămoștoarea, unde se facea mai înainte, ei din naintea avuzului din dreptul metropoliei.

Alegerea locului e foarte nimerită, fiind că toti căță vor să asiste la această sărbătoare, vor avea avantajul de a vedea săvîrșindu-se ceremonia sfîntrei apelor.

Noua piață a metropoliei se desfășură măreță privirilor tuturor, și cei din deal ca și cei din vale vor putea privi fără obstacol frumosul pavilion, ce e în curs de execuție.

Planul pavilonului e lucrat de d. arhitect Munteanu după pavilonul din Lipscia, care a fost făcut cu ocazia punerii petrei fundamentele a palatului justiției de acolo. Un frumos drapel va fi acătat de coloanele piramidele ale metropoliei, purtând în vedere tuturor icoana botezului Domnului.

Crucea se va putea arunca anul acesta în Dâmbovița, căci o scară de peatră se află practicată în malul gărlei, în dreptul pieții metropoliei.

* (Lupi turbați) Precum se anunță din ctt. Caraș Severinului lupii turbați au umplut de îngrijire și de groază. Mai ales în ținutul Bozoviciului au mușcat mulți locuitori. „Foaia Diec.” scrie, că până acum zeci de morboși cu grele chinuri de turbare peste 20 de oameni, mușcați de lupi; alții au și murit. Veterinarii ulterior trămis în fața locului a constatat, că lupul furibund, despre care mai nainte se susținea că nu fi turbat, a fost în adevăr turbat. Dela noi din Transilvania încă se află mai mulți oameni mușcați la București la institutul de bactereologie, asemenea și de prin pregiurul Budapestei.

* (Desgropări pe Acropolis la Atena.) Acestea au dat earashi la iveau prețioase obiecte de artă. Cele mai principale sunt părți de la mai multe statui colosale, cari reconstituie formează două grupe minunate. Una din acestea reprezintă pe Hercule, cum omoară pe deul mare, pe Trifon. Cealaltă grupă se compune din monștri mitici, la cari partea de sus infățișează capul unui om, ear partea de jos reprezintă un șarpe.

Aceste descoperiri sunt cele mai interesante din cîte s'a făcut pe Acropolis. Ele se asemănă în mare măsură cu figurile, cari s'a găsit nu de mult sub ruinele vechiului templu Assos de lângă Troia. Esecuționea precum și coloritul cel viu au deșteptat admirăținea scrutatorilor de antichități, cari atribue sculptura secolului al 7-lea dinainte de Christos.

* (Defraudare.) Kokán Iános, șeful de birou al ministeriului de comerț, care a defraudat 42 mii fl. nu mai neagă fapta, ci s'a dat plainic.

* (Reuniunea pentru științele naturale.) Comitetul reuniei transilvane pentru științele naturale a convocat adunarea generală în anul acesta pe Sâmbătă 29 Decembrie la 4 oare p. m. în localul reuniei (piata mică N. 26).

* (Bismarck tras pe sfoară). Franțezi au pușca lor cu repetiție numită Lebel și pulberea fără fum. Germanii umblând să pună mâna pe secretul aceleia pulberi și fabricarea cartușelor Lebel cauță să corupă pe soldații francezi. Dar vă! bieții nemți sunt trași pe sfoară. Un soldat a trimis o scrisoare prințului Bismarck, cerându-i numai patru sute lei pentru a-i trimite un cartuș Lebel. Bismarck a trimis banii, ear soldatul primindu-i i-a dat unei case de binefaceri. Bismarck poate cășteaptă și acumă ca soldatul să-i trimeată cartușul. Un alt soldat a primit 500 lei, tot pentru un cartuș: cum a primit banii a dat un banchet și a băut în sănătatea lui Bismarck.

Bibliografic.

In editura Cencelaria Negruțiu din Gherla a apărut! „Manual Catechetic” pentru primii ani scoalaști, ca indreptariu pentru catechezi, invățători și părinți etc. prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Ratiu, fost profesor de sf. scriptură, catechetică și metodică în seminarul archidiocesean din Blaș.

Lista

contribuirilor generale la înființarea fondului general metropolitan în a. 1880.

(Urmare.)

XXVI. Protopresbiteratul Sighișoarei.

Prin colectă dela particulaři: Bundorf 2 fl. 30 cr., Daneș 2 fl., Bicfalău 3 fl. 90 cr., Hendorf cu filia 2 fl., Hetur 1 fl., Șaeș 1 fl. 30 cr., Sas-Daia 1 fl., Prod 5 fl. — Suma 18 fl. 15 cr.

Din lăda bisericei: Bundorf 2 fl.

XXVII. Protopresbiteratul Solnocului I.

Cu discul: Ciceu-Giurgesci 1 fl. Mogoagia 60 cr. Prin colectă dela particulaři: Chiuești 8 fl. 23 cr; Ciceu-Corabie 3 fl. 80 cr., Ciceu-Giurgesci 7 fl. 30 cr., Ciceu Poiana 4 fl. 20 cr., Mogoagia 10 fl. 85 cr. — Suma 34 fl. 38 cr.

XXVIII. Protopresbiteratul Solnocului II.

Prin colectă dela particulaři: Costeni 1 fl., Cupșeni 1 fl. 93 cr., Dobricul-Lăpușului 1 fl., Șineu 1 fl. 15 cr., Liboțiu 1 fl., Mașca 1 fl. 10 cr., Peteritea 1 fl. 2 cr., Poiana porcului 1 fl. 5 cr., Rogoz 82 cr., Rohia 1 fl. 73 cr., Stoiceni 3 fl., Suciu de Jos 1 fl. 10 cr., Ungureni 1 fl. 50 cr., Văleni 1 fl. 15 cr. — Suma 16 fl. 55 cr.

XXIX. Protopresbiteratul Târnavei inferioare.

Cu discul: Cerdidul-mare 52 cr.

Prin colectă dela particulaři: Blașel 1 fl. 1 cr., Bobohalma 1 fl. 50 cr., Boian 5 fl., Cergidul-mare 48 cr., Cetatea de Baltă 2 fl. 17 cr., Chesler 90 cr., Chincis 1 fl. 50 cr., Cucerdea română 1 fl., Custelnic 1 fl. 70 cr., Deag cu filia 2 fl., Păucea 1 fl. 79 cr., Sălcud 2 fl., Șomfalău cu filia 1 fl., Subpădure 1 fl. — Suma 23 fl. 14 cr.

XXX. Protopresbiteratul Treiscaunelor.

Cu discul: Brețeu 3 fl. 95 cr., Covasna cu fil. 2 fl. 2 cr. — Suma 5 fl. 95 cr.

Prin colectă dela particulaři: Boroșneul cu filia 3 fl., Brețeu 42 fl. 18 cr., Cernatul inf. cu filia 2 fl. 84 cr., Covasna cu filia 21 fl. 33 cr., Chezdi Mărtănuș 2 fl. 20 cr., Intorsura Buzău 6 fl. 40 cr., Șitabuzău 6 fl. 45 cr., Pupaulis 4 fl. 23 cr. — Suma 88 fl. 63 cr.

(Va urma.)

Loterie.

Sâmbătă în 15 Decembrie, 1888.

Buda: 84 40 56 37 53

Mercuri în 19 Decembrie, 1888.

Sibiu: 46 60 28 66 33

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Decembrie 1888.

Viena B.-Pesta

Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.65	101.60
Renta ung. de hârtie	92.90	92.80
Renta de aur austriacă	109.80	109.75
Imprumutul druarilor de fer ung.	144.—	144.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.75	98.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	117.50
Obligaționi de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	117.50	116.—
Obligaționi urbariale ung.	104.50	104.50
Obligaționi urbariale ung. cu sorți	104.—	104.—
Sorți de regularare Tisei	124.90	125.—
Achiziții de bancă de credit ung.	302.90	301.50
Găbin	5.77	5.77
Napoleon	9 62 $\frac{1}{2}$ %	9.62
100 marce nemțesci	59.65 $\frac{1}{2}$ %	59.65
London pe (poliță de trei luni)	121.70	121.95

Nr. 439. [1993] 3—3

CONCURS.

In sensul preagătoarei rezoluții consistoriale dto. 20 Septembrie a. c. Nr. 3642 B, pentru ocuparea postului de capelan în parochia Socet cu filiile Poiana Rechișelii și Runcu-mare se scrie acum a treia oară concurs, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Tel. Rom.

Salariul impreunat cu acest post este 300 fl. v. a. în bani ori în naturale dela popor.

Cei-ce doresc a reflectă la acest post, vor avea a-și astea suplicelelor de concurs instruite conform prescriselor regulamentului în vigoare pentru parochii la subscrisul în terminul deschis.

Deva, la 14 Novembre, 1888.

Pentru comitetul parochial

Ioan Papu,
protopresb.

Nr. 513. [1995] 1—1

Publicație.

In sensul § 124 din procedura in cause matrimoniale se aduce la cu

noscință publică, că Preavenerabilul Consistoriu archidiecesan prin rezoluția sa din 22 Novembre a. c. Nr. 5672 B. a desființat căsătoria încheiată în Galeș la 1 Februarie 1874 între Ioan Ghib din Seliște și Ana lui Ioan Sas din Galeș.

Seliște, 7 Decembrie, 1888.

Oficiul protopresb. gr. or. al Seliștei.
Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Imprumuturi favorabile de bani
prin credit personal persone de sine stătătoare, cari au o locuință anuală corespunzătoare și o remuneratiune regulată sau venită, și anume: maestrii, neguțătorii, ofițerii, privațierii, proprietari de pământ și a., conform relațiilor dela **50 fl.** până la **1000 fl.** pe lângă o ușoară platire lunată sau triei-lunată cu **60%** interes. Pe intabulatul său se alătură 3 marce cu sau fără amortizație. Informațiuni mai deaproape se dau la **G. A. Steiner, Buda-pesta.**
Gr. Károlyi-uteza 12.
La informațiunile în scris sunt a se alătura 3 marce postale.

[1996] 1—3

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expoziția regniculară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a expoziției.

In Budapest, strada Váczi, Nr. 17.

Recomand obiectele ne-cesare pentru
adjustarea bisericilor și capelelor cu cele ce sunt provăduți în abundanță pentru prețurile cele mai moderate, și lucrate cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjii felon și altele după ritul greco-oriental!

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Standarde pentru pompieri, copii de scoala, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reunii de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărarea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsa și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsa.

Dantele bisericesci. Învălitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoșință.

Catalogue de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte sfesnice pentru altariu și de părete, candele.

Iconostase, chipuri pentru frontariu. Înmormântarea Domnului, etc. etc.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

"Amicul Familiei" Diariu beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articlui sociali, poesi, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tractează cestiuni literare și scientifice cu reflecții la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populații din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesc a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesc a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

"Preotul Român" Diariu bisericesc, scolastic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ coale; și publică portretele și biografile arhiereilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articlui din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferință celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

= Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu. =

= Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere =

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursioni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silaș. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Šincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silaș. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvîntari bisericesci la toate sărbătorile de preste an de I. Papu. Un volum de preste 25 coale. Acest op de cuvîntari bisericesci întretoate opurile de acest soi au apărut până acum — având și o notiță istorică la fie-care sărbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin care a trecut și modul cum s-a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporala de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradiție de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narație istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducere liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigeni în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelege publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poezii poporale culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecță de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr. Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoala de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm, mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesati.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatică limbei române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Man. I aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințe vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uită. Colecție de versuri funebrale, urmate de ierășiuni, epitafe s. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru învățători și preparandii. Bros. I. scrisă de Gavril Triif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarii sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoasă ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoasă ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-Deu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 49—50